

Muzej afričke umetnosti

Zbirka Vede i dr Zdravka Pečara
Beograd, Andre Nikolića 14

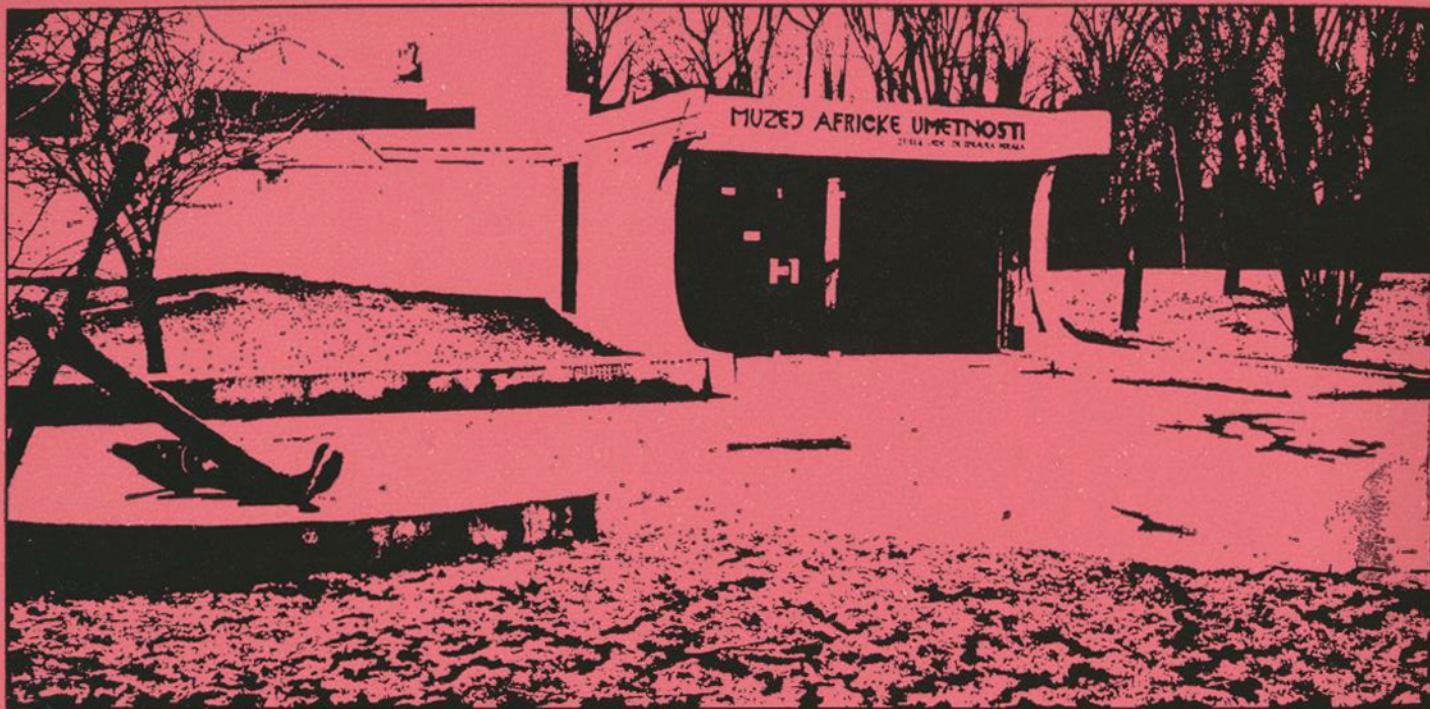
Februar-mart 1980.

Izložba je organizovana u saradnji sa Slovenskim etnografskim muzejom iz Ljubljane.

Batik u umetnosti istočne Afrike

Iz zbirke Slovenskog etnografskog muzeja u Ljubljani
Postavka izložbe i tekst kataloga dr Boris Kuhar

»... Izraz batika, te nove vrste umetnosti, više je nagnjao figurativnosti, možda stoga što slikari, a to su pre svega mladi umetnici, nisu još upoznali izveštaćeni, neprirodni život, niti posledice industrijskog razvijanja, koji vladaju u privredno razvijenom svetu, postavljajući se iznad čoveka i ugrožavajući njegovu životnu sredinu. Zato bismo o umetnosti batika rado ponovili mišljenje poznate kenijske slikarke R. Anderson — da je umetnički izraz istočne Afrike danas razapet između potesnog apstraktnih ostvarenja 'primitivnih' naroda i svesno apstraktnih dela evropskih umetnika ...«

Muzej afričke umetnosti, zbirka Vede i dr Zdravka Pečara nastao je zahvaljujući zbirci originalnih umetničkih predmeta koju su tokom svog dugogodišnjeg boravka u Africi sakupili naučni, kulturni i politički radnici Veda Zagorac i dr Zdravko Pečar i poklonili je Beogradu 1974. godine.

Moderne zgrade Muzeja, čiju je gradnju omogućila Skupština grada Beograda, a koju je projektovao arh. Slobodan Ilić, nalazi se u jednom od najlepših delova Beograda, u mirnoj i parkovima okruženoj atmosferi Topčiderskog brda, u ulici Andre Nikolića, broj 14.

Muzej afričke umetnosti je za javnost otvoren 23. maja, 1977. godine. Koncepciju, program rada i stalnu postavku Muzeja uradila je Jelena Arandelović-Lazić, etnolog. Projekat postavke sa likovnim rešenjima uradili su arh. Saveta Mašić i arh. Slobodan Mašić. Zbirka Muzeja sadrži oko 1200

umetničkih predmeta, pretežno iz zemalja zapadne Afrike: Malija, Senegala, Gvineje, Gornje Volte, Obale Slonovače, Gane, Toga, Benina, Kameruna i Nigerije. Eksponati predstavljaju deo tradicionalne kulture naroda: Dogon, Bambara (Bamana), Malinke, Mosi, Bobo, Kisi, Baga, Dan, Gere, Senufo, Baule, Ašanti (Akan), Fon, Joruba i drugih.

To je zbirka kulturnih, magijskih, ukrasnih i upotrebnih predmeta od drveta, bronce, tekstila, kamena, keramike, a čine je: maske, figure predaka i drugi kuljni predmeti, muzički instrumenti, tkanine, oruđe i posude, kao i izvanredna minijaturna plastika od bronce, koja je predstavljena sa 450 tegova za merenje zlata iz Gane. Za kratko vreme, od svoga otvaranja do danas, Muzej afričke umetnosti u Beogradu stekao je svoju publiku. Veliki broj gradana ovog grada, privučen prvim autentičnim svedočanstvima o narodima,

životu i umetnosti Afrike, koja su našim ljudima sada neposredno pristupačna, dolazi da razgleda stalnu postavku i posebne izložbe ovog muzeja. Među posetiocima ima mnogo ljudi koji iz cele Jugoslavije dolaze u Beograd, a često i onih koji u njemu borave svega jedan dan. Ima značajan broj grupnih poseta, mladi su najčešće gosti ove kulturne ustanove, a zatim učenici i deca, koja za ovu vrstu umetnosti imaju izraženo interesovanje. Posetoci najrazličitijih zanimanja i struka, studenti i stručnjaci, mnogi od onih koji jednom posete ovaj muzej, dolaze ponovo da bi produbili svoje utiske i više naučili. Muzej afričke umetnosti u Beogradu posetilo je do sada preko 13.000 ljudi.

Među posetiocima Muzeja znatan je broj stranih državljana. Muzeiska knjiga utisaka pretstavlja na pojedinim stranicama pravu zbirku najrazličitijih svetskih pisama i

jezika, kojima su izražena priznanja radu i izložbama muzeja. Oni koji su se u ovu knjigu upisali takođe su ljudi svih uzrasta, pripadnici svih rasa, mnogobrojnih naroda. Inostrani posetoci naše zemlje najčešće daju izraza svome priznanju o tome kako je Jugoslavija beogradskim Muzejem afričke umetnosti u još jednom vidu uspešno doprinela međusobnom zблиžavanju svetskih kultura i posebno poznavanju tradicionalnih korena afričke borbe za punu čovečnost, umetnost i razumevanje ...

Hronika

27. februar 1974.
Veda Zagorac i dr Zdravko Pečar poklonili zbirku predmeta afričke umetnosti gradu Beogradu.

Muzej afričke umetnosti

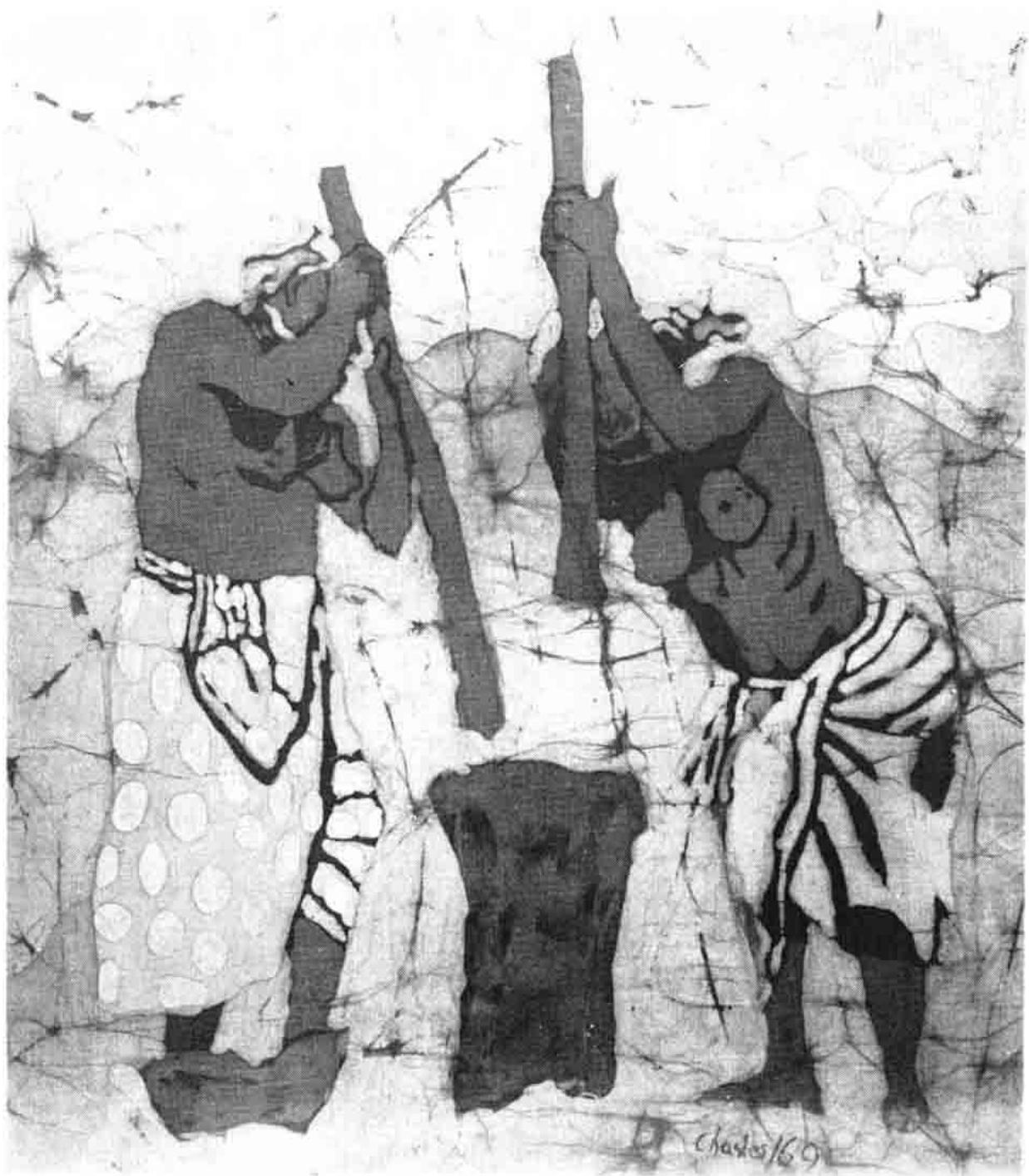
Zbirka Vede i dr Zdravka Pečara
Beograd, Andre Nikolića 14

Februar-mart 1980.

Batik u umetnosti istočne Afrike

Iz zbirke Slovenskog etnografskog muzeja u Ljubljani
Postavka izložbe i tekst kataloga dr Boris Kuhar

Izložba je organizovana u saradnji sa Slovenskim
etnografskim muzejom iz Ljubljane.
Održavanje izložbe omogućili su Republička zajednica
kulture Srbije i Samoupravna interesna zajednica
kulture Beograda.

Charles 16.9

Izložbom »Batik u umetnosti istočne Afrike« Muzej afričke umetnosti u Beogradu ostvaruje svoj program na organizovanju tematskih izložbi posvećenih pojedinim vidovima kulture i umetnosti afričkih naroda.

Pored stalne postavke Muzeja, koja se pre svega odnosi na tradicionalnu umetnost zapadne Afrike, Muzej afričke umetnosti u Beogradu nastoji da povremenim, tematskim izložbama, kao i drugim vidovima delatnosti, omogući prikazivanje i upoznavanje kulture i umetnosti drugih delova afričkog kontinenta, kao i savremenih kretanja i novijih ostvarenja u afričkoj umetnosti.

Već od početka svog rada Muzej je nastojao da uspostavi saradnju sa pojedinim muzejima u Africi, kao što su Nacionalni muzej Gane u Akri i Nacionalni muzej Nigerije u Lagosu, a i sa drugim srodnim ustanovama, institutima i univerzitetima. Kao rezultat

ovih nastojanja Muzej je u svojoj prvoj publikaciji objavio članak direktora Muzeja u Akri Kvesi Majlsa (Kwasi Myles) »Istorijski i sociološki korenii afričke umetnosti« a nedavno je organizovao izložbu iz Tanzanije »Savremena skulptura Makonde«.

Izložba »Batik u umetnosti istočne Afrike« rezultat je započete saradnje sa jugoslovenskim muzejima, odnosno sa Slovenskim etnografskim muzejom u Ljubljani, na razmeni izložbi, i dolazi u zamenu za izložbu »Bronzana skulptura zapadne Afrike«, koju je Muzej afričke umetnosti postavio u Slovenskom etnografskom muzeju u Ljubljani.

Izložba »Batik u umetnosti istočne Afrike«, koju čine slike na platnu rađene tehnikom batika, ukazuje na savremeni razvoj umetničkog stvaralaštva u Keniji i Ugandi. To su dela čija je osnova neosporno vezana za jednu živu i bogatu tradiciju, a koja istovremeno pokazuju prilagodavanje savremenim tokovima i savremenom ukusu. Primenjujući staru tehniku batika, inspirisani svojom okolinom i načinom života, afrički umetnici se svojim delima uklapaju u nove tokove umetničkog izražavanja. Na taj način ova umetnost ostaje bliska afričkom čoveku, jer ga, s jedne strane vezuje za tradiciju, a s druge strane uključuje u komercijalizovanu umetnost Zapadnog sveta.

Slike na tkaninama pretstavljaju izraz promena koje se dešavaju u životu samih Afrikanaca, koji sve manje imaju potrebe za delima tradicionalne, pretežno kultne i ritualne umetnosti, a koji u savremenom batiku još uvek nalaze deo svog sopstvenog života i deo svoje prošlosti.

Ostvarujući saradnju sa Slovenskim etnografskim muzejom u mogućnosti smo da građanima Beograda prikažemo deo dragocenih eksponata koji se čuvaju u zbirkama ovog Muzeja, kao i da eksponate iz zbirke Muzeja afričke umetnosti učinimo dostupnim široj jugoslovenskoj javnosti. Saradnja sa jugoslovenskim, afričkim i svetskim muzejima omogućice, uvereni smo, da se nedovoljno poznate vrednosti afričke umetnosti približe široj javnosti i da se bolje upozna kultura naroda Afrike.

Zahvaljujemo se kolektivu Slovenskog etnografskog muzeja u Ljubljani koji je omogućio ovu saradnju, a posebno dr Borisu Kuharu, direktoru Muzeja, koji je pripremio izložbu i napisao tekst za katalog.

Neophodnost saradnje

Jelena Arandelović-Lazić

Charles: Priprema obeda

Batik u umetnosti istočne Afrike

dr Boris Kuhar
direktor Slovenskog etnografskog muzeja u Ljubljani

G. Sebojolo: Žena s decom

U istočnoj Africi su otkriveni najstariji tragovi prvih ljudi. Tu, u trouglu koji zahvata Ugandu, Keniju i Tanzaniju, izgleda da je bila kolevka čovečanstva. Na ovom prostoru su se za poslednjih nekoliko vekova dešavala brojna seljenja naroda. Zbog toga se smatralo da u ovom delu Afrike nema umetničkog stvaralaštva, onakvog kakvo je poznato u zapadnoj i centralnoj Africi. Istraživanja su pokazala, međutim, da su i narodi istočne Afrike imali svoju bogatu tradicionalnu umetnost, a ona nam i danas rečito govori o životu i mitologiji naroda i plemena toga dela kontinenta. Tu je odomaćena bogato oblikovana keramika, kao i skulptura od drveta i metala — kipovi i maske. Moraju se spomenuti i brojni umetnički predmeti od kože i biljnih vlakana s izvanrednim ornamentalnim ukrasima. Svi narodi koji žive na širokim prostranstvima istočne Afrike poznaju bar jednu od navedenih vrsta umetnosti. Tradicionalna umetnost je ostavila svoj pečat i na delima bogatog savremenog umetničkog stvaralaštva istočne Afrike. Tradicija je najviše razvijena u plastici naroda Makonde u Mozambiku i Tanzaniji — i to od dela ostvarenih u snažnom realističkom grotesknom izrazu, do onih rađenih u potpuno izvorno apstraktном stilu, punom zanimljive stilizacije. Savremena skulptura naroda Wakamba iz Kenije sačuvala je realističko uobličavanje kao naslede ove tradicije u umetnosti, tako da se, puna simbolike, i danas može lako uvrstiti u sugestivnu narodnu umetnost.

U takvu vrstu umetnosti razvrstavamo takođe i »batik«. Batik je postao poseban pojam u savremenoj slikarskoj umetnosti istočne Afrike, pre svega u Keniji i Ugandi. Sama tehnika bojenja, odnosno slikanja tekstila, kojom svoja dela ostvaruju brojni bezimeni, a i poznati istočnoafrički umetnici, dala je i ime toj vrsti slikarstva. Njeno širenje su uslovili i burni događaji na afričkom kontinentu poslednjih decenija, upadi sa svih strana, dekolonizatorski procesi, prihvatanje novih ideja i životnih nazora, uticaji svih mogućih kultura, kao i najrazličitije forme likovne umetnosti Istoka i Zapada. Naročito su jaki bili uticaji azijskih kultura i zadobijena nezavisnost — sve je to probudilo želju za samosvojnim izražavanjem, pa takođe inspirisalo i ljudе koji su rado slikali. Izraz batika, te nove vrste umetnosti,

više je naginjao figurativnosti, možda stoga što slikari, a to su pre svega mlađi umetnici, nisu još upoznali izveštaćeni, neprirodni život, niti posledice industrijskog razvijanja, koji vladaju u privredno razvijenom svetu, postavljajući se iznad čoveka i ugrožavajući njegovu životnu sredinu. Zato bismo o umetnosti batika rado ponovili mišljenje poznate kenijske slikarke R. Anderson — da je umetnički izraz istočne Afrike danas razapet između potvesno apstraktnih ostvarenja »primitivnih« naroda i svesno apstraktnih dela evropskih umetnika.

Batik je poznata tehnika voštanog sloja pri nanošenju uzorka (mustre, šare) na tekstil. Na naročito pripremljenu, prepariranu tkaninu otiskuje se, ili se na njoj izvodi, crtež ili šara, a zatim se prekriva slojem voska. Posle toga se tkanina potopu u boju, voskom se opet izvode nove mustre ili crteži, to se opet potapa u drugu boju i tako se dobijaju kombinacije boja. Na kraju se vosak odstranjuje vrućom vodom ili peglanjem. Dobija se željeni motiv u bojama, ili, u slučaju istočne Afrike — slika. Već široko poznati šarenici batik s uobičajenim uzorcima je izvorni umetnički rad, pošto nema dva istovetna primerka šarenog batika, izuzev ako se radi o današnjem industrijskom proizvodu. Ova tehnika je najviše razvijena u jugoistočnoj Aziji, pre svega na ostrvima Indonezije, a svoju tradiciju ima i u zapadnoj Africi, gde se upotrebljava skrob umesto voska. Pre dvadeset godina ova tehnika je uzela maha i u istočnoj Africi, doduše kao nov postupak u slikarstvu. Najpre je bila izložena u Nairobiju, u Keniji, a uskoro takođe u Kampali, u Ugandi. Počeli su da je koriste poznati kenijski slikari, pre svega profesori likovne umetnosti, u Nairobiju, pa u Kampali. Kao prvi umetnici koji su počeli da uvođe ovu tehniku u slikarstvo navode se Uno Barns, koja je u to vreme predavala slikanje na tekstilu na Univerzitetu u Nairobiju i poznata kenijska slikarka Robin Anderson. Ove dve umetnice su začetnici nove tehnike u slikarstvu, a tehniku su čuvale kao sopstvenu tajnu, koju su uostalom otkrili izvesnom broju studenata Univerziteta u Nairobiju. Već od svog početka kenijska verzija batika razlikova se od azijske, kao i od zapadnoafričkog

modela. Tehniku su u Keniji, a kasnije u Ugandi, upotrebljavali samo kao medij, sredstvo umetničkog izraza. Umesto klasičnog tjantinga — bakarnog prekrivača s jednom ili više odlivnih cevčica kroz koji teče otopljen vosak, kojim se prekrivaju oni delovi površine koji posle bojenja treba da ostanu neobojeni, u istočnoj Africi upotrebljavaju kist, slikarsku četkicu. To je uslovilo da se ukrasna stilizacija izvornika napusti i zameni slobodom stila osećajnih linija i delova strukture oblikovanih potezom četke, umesto tradicionalnog razlivanja i lomljena voska. Pri izradi batika u istočnoj Africi prvo bitno su upotrebljavane boje dylon, najčešće na bombažnom batistu ili svili, a kao prevlaka je služio parafinski vosak. Spretnom upotrebom dylon boja postizana je prijatna harmonija kolorističkih tonova, koji su u skladu s tradicionalnim afričkim bojama. Kasnije su u upotrebu ušle i druge vrste boja s kojima je umetnik htio da još adekvatnije izrazi afrički kolorit pun značenja.

Nova tehnika je već od početka postala popularna. Slikari su se prilagodili ukusu turista i radili prevashodno za njih. U tehnicu batika predstavljali su najčešće životinjski svet i ratnike Masai. Batik je doživeo procvat kada su tri studenta iz Ugande, koji su studirali umetnost na Univerzitetu u Njrobiu — Gard Okello, Theophilus Mazinga i Pontiac Nkubi otkrili tajne tehničkog postupka batika drugim umetnicima. Ova trojica mladih ugandskih slikara podigla su batik, stvorivši od njega naročit lokalni umetnički stil. Slikali su scene iz tradicionalnog života u Africi, pre svega seoskog, zatim znamenitu tradicionalnu arhitekturu, ljudje na tržnicama, svakodnevni život afrikanaca. Batik se brzo počeo stапati sa tradicionalnom umetnošću. Jednostavne bojene površine, oskudnost bojne tonske gradacije i ograničena skala boja, sve je to bilo vrlo blizu starom ukrašavanju najrazličitijih predmeta i zidova seoskih kuća, tako da su umetnici batika dosegli originalan »afrički učinak«.

Iz Njrobijsa se moda slikanja tehnikom batika preselila takođe i u ugandsku prestonicu. Tu se latila posla grupa darovitih mladih slikara. Na isti način, i u ovom sredini batik je postao prava narodna umetnost, a ovom tehnikom su počele da slikaju i desetine

bezimenih slikara amatera. Svet je upoznao batik, a turističko tržište je potraživalo sve više slika. Već pre deset godina je za samo šest galerija u Njrobiu radilo preko stotinu slikara. Među njima je bilo nekoliko priznatih umetnika s univerzitetским obrazovanjem, ali je bilo najviše slikara-studenata i amatera. Gard Okello, u svojoj ljubavi prema afričkoj tradicionalnoj geometrijskoj dekoraciji, prikazuje u slikarstvu obrasce sa jasnim plohamama, površinama koje imaju određeno značenje. Nkubu se pri oblikovanju prizora tradicionalnog života priklanja stilu koji je bliže slikarstvu nego klasičnoj tehniči batika. Andersenova je u tehniči batika postigla naročit efekat na svili. Počela je da primenjuje nov proces svilenog sita. Tu tehniku upotrebila je kod šara na tekstuilu u znatno slobodnjem stilu od onog koji je poznat malajsko-indonežanskom batiku. Slikar Laban je ostvario batik nazvan tehnikom »marmornati«, vrstu vezanog bojenja, koja svodi na malu meru potrebu za crtežom.

Na ovoj izložbi predstavljena su dela dvanaestoro ugandskih slikara. Neki od njih su završili Školu lepih umetnosti Univerziteta Makerer u Kampali, a drugi su priučeni slikari. Svaki od njih ima originalan stil. W. Lukenge je, na primer, slikao u ulju još kao dak, zatim je završio studije slikarstva i vajarstva na pomenutoj školi. Najpre je nameravao da studira matematiku, ali umesto matematičara postao je dobar slikar, mada se sklonost predhodnoj disciplini oseća u njegovom slikarskom delu. Njegovi batici crtani su s računskom istančanošću, tako da su njegove kuće, ili pak stada krava, ili ljudi, pred nama kao smisleno povezani geometrijski likovi. Njegovi objekti na slici, iscrtani u stilu prefinjenih pravih linija, slivaju se u obris predela ili sela. Umetnikove matematične istine deluju na slici kao suptilna leptota njegovih smirenih boja, a takođe su duboki simboli života uganskog sela. J. Biferamunda je slikar samouk, premda odličan majstor batika. On slika uglavnom tradicionalni ples. Njegovi plesači su izvanredno dinamični. Najčešće za sliku koristi samo jednu boju, iako u brojnim nijansama, tako da su ti tanani tonovi boje prava umetnost za sebe. Pri tome, ovaj slikar se smisljno služi tehnikom »marmorante«,

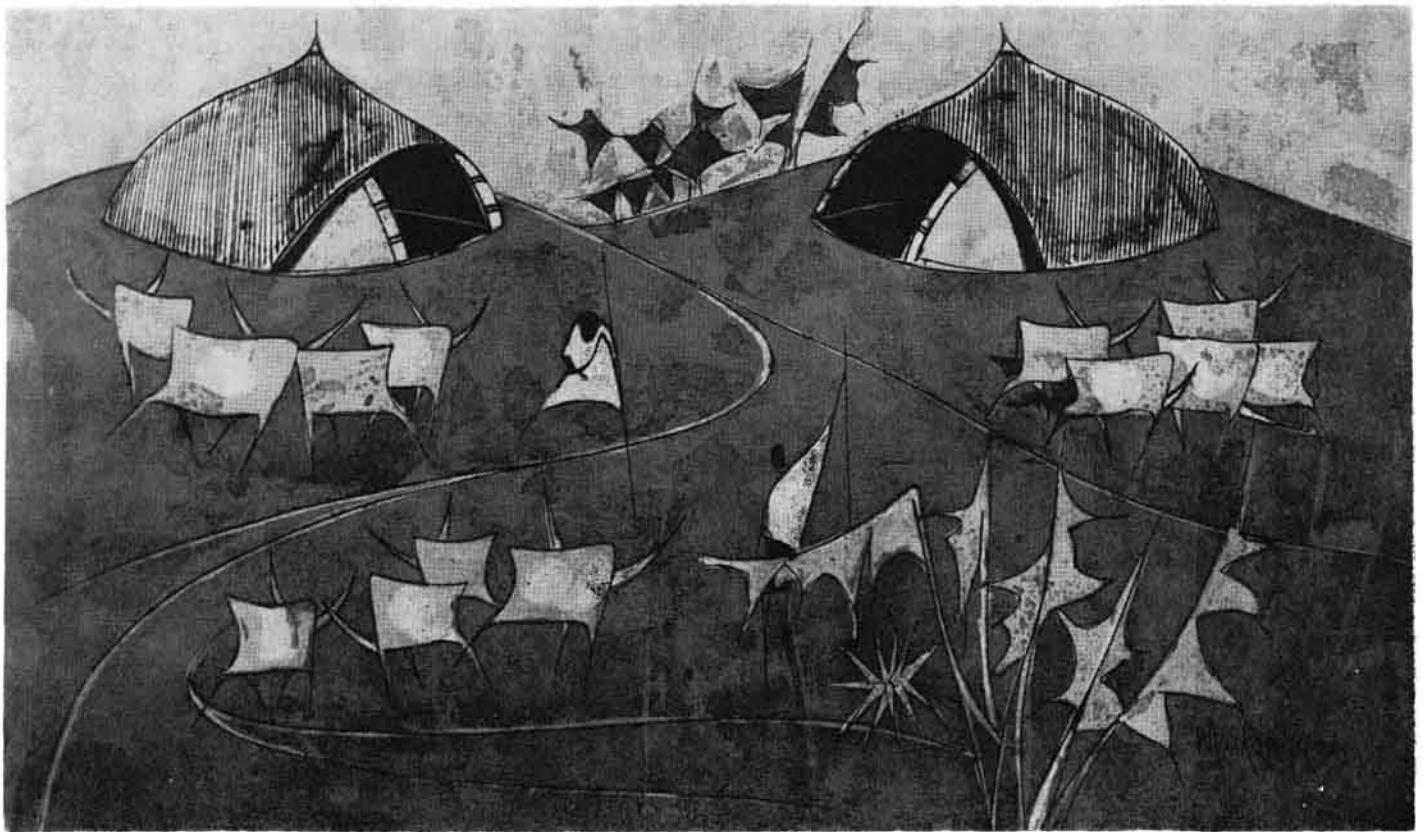
D. Waruiru: Ljudi

pri čemu razliven i namerno lomljen vosak u slici dočarava poseban učinak. J. Biferamunda je do sada izlagao na izložbama u Kampali i Najrobiu. Isto tako afirmisan slikar je i Paul Kimbungwe, koji je studirao na Univerzitetu Makerere. I njegovi motivi su iz života uganskog sela. Prefinjen je prikaz ritma njegovih plesača. Neobično rado slika igrače tradicionalne afričke igre s kamenčićima i kuglicama koja se u Ugandi naziva mweso. S. Senkooto je naučio da slika od svoga brata koji je čuveni ugandski umetnik. Njegov omiljeni motiv su ugandske žene. Na ovoj izložbi on se predstavlja slikom svadbenog plesa u Bagandi. Pomoću tradicionalnih boja: crvene, smeđe-zelene, postiže živ »afrički efekat«. Njegove žene i devojke žive na slici u izvanredno dinamičnom plesu, ili u ritmovima kože i tela koja se gibaju. I ovaj umetnik, rođen 1954, počeo je da slika tehnikom batika 1970. godine, a imao je do sada dve veće samostalne izložbe, u Ugandi i Najrobiu.

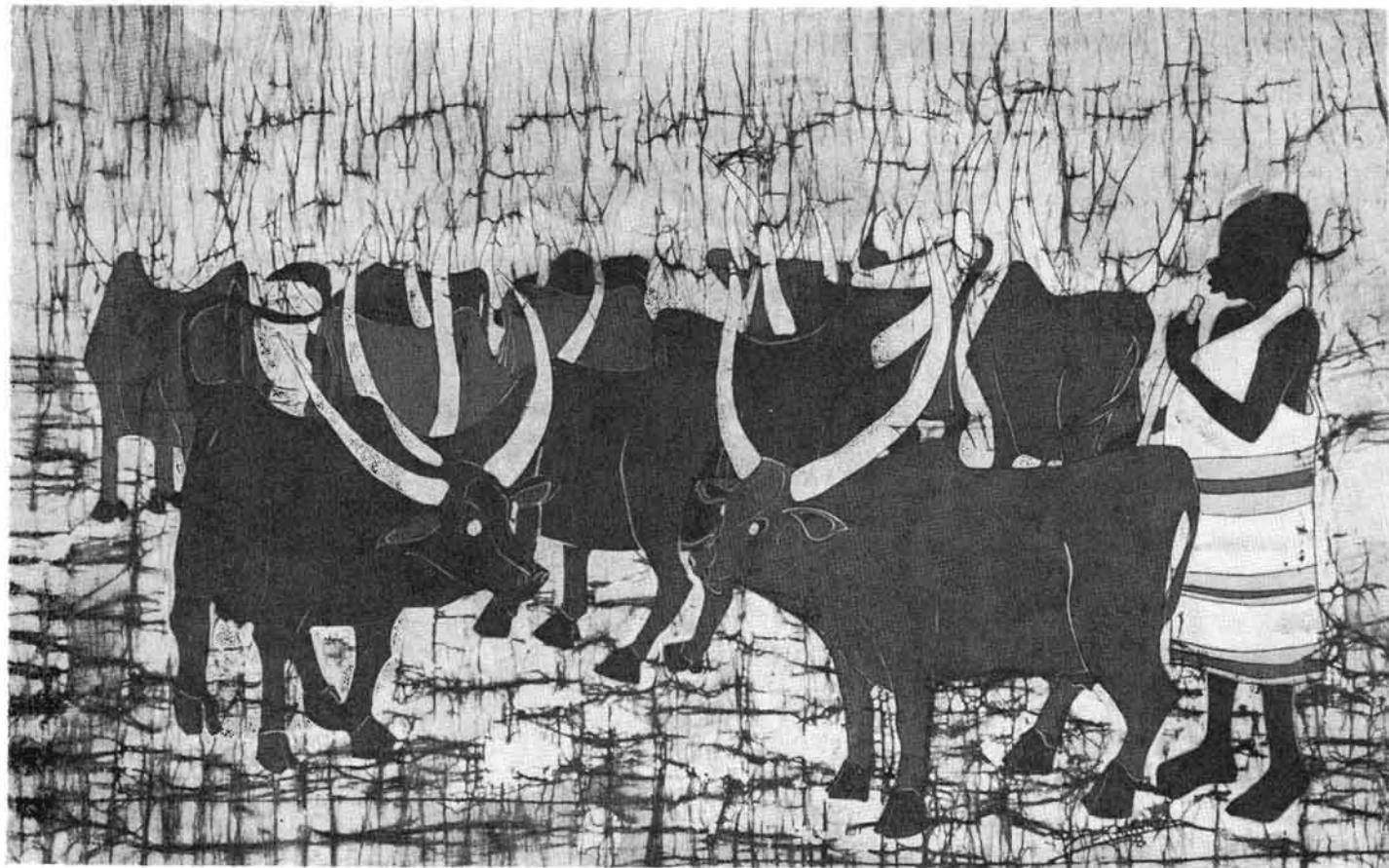
I ostali umetnici iz Ugande su mlađi ljudi, koji se oprobavaju u umetnosti batika poslednjih deset godina. Njihove teme su slične kao kod već navedenih autora. To su — tradicionalni život na selu prikaz svakodnevnog života, raznih igara, plesova, ali i života na dvoru kraljevstva Baganda. Među njima se posebno ističe mlađi slikar G. Sebojolo, koji slika plavom bojom, dakle samo jednom bojom, s brojnim nijansama. Ima izvanredno prefinjen crtež. Sliku razvija i obogaćuje i tehnikom »marmornato«.

U Keniji, pored već navedenih renomiranih umetnika, tehnikom batika stvara još na desetine mlađih slikara. Mnogi su poslednjih godina stekli ime baš batikom. U ovoj zemlji je zbog znatno jače razvijenog turizma potražnja ove vrste umetničkih predmeta mnogo veća nego u Ugandi. Usled veće potražnje, veća je i ponuda. Kvantitet doprinosi kvalitetu. Na taj način od pojedinih umetnika dobijamo vanredno dobra dela, iako isti slikari prave i prosečne slike. U takve upravo spada i Wathome. Njegove masajske žene, u stilizovanom maniru, najčešće jarkih boja, dostižu na tržištu visoke cene, a na čestim izložbama mnoga priznanja. Na grupnim izložbama izlagao je tri puta u Jugoslaviji (Ljubljana, Bled, Goričane). Na poznate umetnike, koji jasno potpisuju svoje batike, ugleda se masa amatera, koji

jasno potpisuju svoje batike, ugleda se masa amatera, koji u Najrobiju i njegovoj okolini zarađuju hleb isključivo batikom. Oni većinom ne potpisuju svoje radove, tako da se tu slobodno može govoriti o posebnoj vrsti narodne umetnosti. U Keniji je raznovrsnost motiva više nego u Ugandi prilagođena inostranim turistima. Više je afričke egzotike, mnogo se slikaju Masai — nomadski narod koji se sa svojim stadima seli po prostranstvima Ugande, Kenije i Tanzanije. Mnogo više nego ugandski umetnici, ovde u batiku slikaju afrički životinjski svet. Potrošači, kupci ovih dela su velikim delom turisti, a u poslednje vreme i domaći živalj, građani, koji batikom ukrašavaju svoje stanove. Sve to batiku daje nove potstreke i pomaže njegov dalji rascvat. Iz svojih tradicionalnih središta Najrobijski i Kampale ova vrsta umetnosti poslednjih godina se raširila i po Tanzaniji, a takođe i po nekim drugim državama istočne i zapadne Afrike. Slike na ovoj izložbi pripadaju zbirci Etnografskog muzeja u Ljubljani, i privatnim kolekcijama.

Wilson Lukenge: Seosko gazdinstvo

A. Havama: *Pastir sa stadom*

K. Souie: Na selu

Katalog

1. A. Havama:
Pastir sa stadom
2. P. Feramunda
Tkalja
3. K. Souie:
Na selu
4. Wilson Lukenge:
Tradicionalni Baganda
5. Wilson Lukenge:
Seosko gazdinstvo
6. Wilson Lukenge:
Seoska scena
7. G. Sebojolo:
Žena s decom
8. G. Sebojolo:
Plesačice Baganda
9. Samuel Senkooto:
Svadbeni ples
10. Joe Biferamunda:
Ples Bwola
11. Joe Biferamunda:
Uganda seoska devojka
12. Paul Kimbugwe:
Ugandska igra mweso
13. Mamuno Waza:
Skup u selu
14. Moses Sonko:
Žetvena igra
15. Muhamed Kamulegeya:
Ugandski dolap
16. Muhamed Kamulegeya:
Plesači Watusi
17. Sose Ekweto:
Žene
18. Kugio:
Majka s detetom
19. Nepoznati autor:
Žene
20. Wathome:
Pušači
21. D. Waruiru:
Ljudi
22. David Gitau:
Ljudi
23. Charles:
Priprema obeda

23. maj 1977.
Živorad Kovačević, predsednik Skupštine grada Beograda, otvorio stalnu postavku Muzeja.

23. maj 1977.
Predsednik Republike, Josip Broz Tito poklonio bronzanu skulpturu Antilopa.

2. juni 1977.
Protokol Saveznog sekretarijata za inostrane poslove predao 15 predmeta koje je, prilikom posete Jugoslaviji, poklonio El Hadj Omar Bongo, predsednik Republike Gabona.

4. juni 1977.
Kwasi Myles, direktor Nacionalnog muzeja Gane u Akri, posetio Muzej.

5. avgust 1977.
David M. Boston, direktor Horniman muzeja i biblioteke u Londonu, posetio Muzej.

6. oktobar 1977.
Amadu Mahtar M'Bow, generalni direktor UNESCO-a, posetio Muzej.

11. januar 1978.
Staniša Jovanović poklonio tri predmeta iz Liberije.

2. februar 1978.
Nacionalni muzej u Lagosu, Nigerija, poklonio pet knjiga.

11. mart 1978.
Basil Kossou, generalni direktor Afričkog instituta za istraživanje kulture iz Dakara, posetio Muzej.

15. mart 1978.
Nacionalni muzej Gane poklonio dva predmeta.

7. april 1978.
Ministarstvo inostranih poslova Gane poklonilo jednu skulpturu.

8. maj 1978.
Veče: Poezija i muzika Afrike.

12. juli 1978.
Branko Kosić poklonio 13 predmeta, nakit i tkanine iz Malija.

27. juli 1978.
Veče: Poezija Agostinho A. Neto-a.

6. septembar 1978.
Milovan Matić poklonio 40 knjiga i jedan predmet iz Kameruna.

15. septembar 1978.
Milan Leskovac poklonio četiri predmeta i 40 knjiga.

11. decembar 1978.
Dragoljub Najman poklonio 20 maski i skulptura iz Zaira.

19. septembar 1979.
Musa Traore, predsednik Republike Mali, posetio Muzej i poklonio dva muzička instrumenta iz Malija.

17. oktobar 1979.
Ricardo Texeira Duarte iz Direkcije za nacionalnu kulturu Mozambika, poklonio jednu skulpturu Makonde.

11. decembar 1979.
Izložba: Savremena skulptura Makonde, Tanzanija. Izložba je organizovana u okviru kulturne saradnje između Tanzanije i Jugoslavije.

16. decembar 1979.
Izložba: Bronzana skulptura zapadne Afrike. Iz zbirke Muzeja afričke umetnosti, Beograd. Postavka izložbe i tekst kataloga Jelena Arandelović-Lazić. Izložba je održana u Slovenskom etnografskom muzeju u Ljubljani.

17. decembar 1979.
Veče: Poezija i muzika istočne Afrike.

25. januar 1980.
Mohamed Benahmed Abdelgani, predsednik vlade Republike Alžира, posetio Muzej.

13. februar 1980.
Izložba: Batik u umetnosti Istočne Afrike, Uganda i Kenija. Iz zbirke Slovenskog etnografskog muzeja, Ljubljana. Postavka izložbe i tekst kataloga dr Boris Kuhar.

Muzej afričke umetnosti proširivaće i revolucionisati kulturnu svest naših ljudi, približavajući je globalnijem poimanju istorije i kulture, čoveka i društva. U spektru naših ustanova posvećenih različitim oblastima i periodima, od arheoloških preko srednjovekovnih do zbirki nove umetnosti — ovaj Muzej, i kao zbirka i kao projektovani aktivitet — oslobada nas nasledenih evrocentričnih i etnocentričnih shvatanja i kulturnih predrasuda i uskosti, inspirišući dublje i šire gledanje na kulturu, istoriju i čoveka.

23. maj 1977. Živorad Kovačević, predsednik Skupštine grada Beograda.

Preko izloženih dela u Muzeju afričke umetnosti mogu se sagledati bogatstvo i raznovrsnost umetničkog stvaralaštva, koje nalazi svoju inspiraciju u dubokom životu naroda Afrike. Umetnost i život su nerazdvojivi. Umetničko delo ne izražava samo lični doživljaj, nego viziju jednoga dela sveta u kojem se živi, kao i raznolikost njegovih fizičkih i ljudskih dimenzija. Umetničko delo učestvuje u životu bilo da doprinosi da se izbegnu zlehude zamke ili da se slavi ono što ga je nadahnulo. Treba čestitati svima onima koji su doprineli da se stvari i postavi ovaj muzej: oni su omogućili da na ovom jugoslovenskom tlu oživi deo Afrike, one prave Afrike koja je dugo bila nepriznata.

6. oktobar 1977. Amadu Mahtar M'Bow, generalni direktor UNESCO-a.

Posetio sam ovaj mladi jugoslovenski muzej za Afriku. Zahvaljujem i čestitam jugoslovenskim vlastima, kao i onima koji su dali inicijativu za otvaranje Muzeja. Neka ovaj muzej omogući, što je i moja želja, da se bolje upozna i shvati naša Afrika i neka posluži jačanju sve većeg prijateljstva između naroda trećeg sveta.

11. mart 1978. Basil Kossou, generalni direktor Afričkog instituta za istraživanje kulture u Dakaru.

Ovaj muzej je izuzetno interesantan iz mnogo razloga. Arhitektura sadrži izvesne afričke crte. Način ekspozicije i osećanje za boju čine muzej veličanstvenim. Moja iskrena čestitanja svima koji su doprineli ostvarivanju ovog značajnog dela prijateljstva između Jugoslavije i Afrike.

4. juni 1977. Kwasi Myles, direktor Nacionalnog muzeja Gane u Akri.

Upućujem čestitke ličnostima Skupštine grada Beograda na ovoj dinjoj izložbi afričke umetnosti, koja prikazuje evoluciju gotovo svih istorijskih perioda našeg kontinenta. Predmeti iz moje zemlje, Malija, koji čine jedan značajan deo muzeja, odražavaju naše veliko prijateljstvo sa Jugoslavijom.

19. septembra 1979. General, Musa Traore, predsednik Republike Mali.

Izdavač:
Muzej afričke umetnosti
Zbirka Vede i dr Zdravka Pećara
Beograd 11000, Andre Nikolića 14
Za izdavača:
Jelena Arandelović-Lazić

Design:
Saveta Mašić
Realizacija:
Studio Structure, Beograd
Stampa:
Radiša Timotić, Beograd

